

กระทู้ถามที่ ๐๑๗ ร.

วุฒิสภา

๙ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง มาตรการในการดูแลเสือโคร่งในประเทศไทย

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้

ด้วยเสือโคร่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเสือโคร่งเป็นสัตว์ผู้ล่าหลักที่อยู่บนสุดของห่วงโซ่อาหาร ป่าที่มีเสือโคร่งดำรงอยู่มากจึงเป็นผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีสัตว์ที่เป็นเหยื่อเพียงพอต่อการดำรงชีวิต อีกทั้งเสือโคร่งยังมีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ควบคุมประชากรของสัตว์กินพืช สัตว์ผู้ล่าขนาดกลางและขนาดเล็กไม่ให้มีจำนวนมากเกินไป เสือโคร่งจึงเป็นดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าที่มีสัตว์ป่าดำรงอยู่ได้อย่างชัดเจนและเป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์เสือโคร่งจึงมีความหมายมากกว่าการรักษาให้ประชากรเสือโคร่งยังคงอยู่แต่ยังหมายถึงการรักษาผืนป่าขนาดใหญ่อันเป็นถิ่นอาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด เพื่อให้เกิดความหลากหลายทางทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ป่า ทั้งนี้ จากข้อมูลของสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ประเทศไทยมีประชากรเสือโคร่งเพิ่มขึ้นในกลุ่มป่าตะวันตก อีกทั้งประเทศไทยได้บรรลุเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนเสือโคร่งจาก จำนวน ๔๑ ตัว ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นจำนวน ๑๐๐ ตัว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังมีปัจจัยคุกคามที่ทำให้ประชากรเสือโคร่งลดลง ได้แก่ การที่เหยื่อของเสือโคร่งลดลง การสูญเสียที่อยู่อาศัย และการตกเป็นเป้าหมายของการล่าโดยตรงจากความต้องการของตลาด หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรมีมาตรการในการดูแลเสือโคร่ง และสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนถึงความสำคัญของเสือโคร่งต่อระบบนิเวศ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์เสือโคร่ง จึงขอเรียนถามว่า

๑. ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรเสือโคร่งจำนวนเท่าใดและอยู่ในพื้นที่ใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีมาตรการในการดูแลเสือโคร่งเพื่อให้เกิดความสมดุลทางระบบนิเวศและเกิดความหลากหลายทางทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ป่าหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายในการให้ความรู้แก่ประชาชน และเยาวชนในการอนุรักษ์เสือโคร่งหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
เปรมศักดิ์ เพียยุระ
สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๗ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกวุฒิสภา
เรื่อง มาตรการในการดูแลเสือโคร่งในประเทศไทย

ข้าพเจ้า นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรเสือโคร่งจำนวนเท่าใดและอยู่ในพื้นที่ใดบ้าง ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ขอเรียน ดังนี้

๑. ในพื้นที่ป่า : จำนวนประชากรเสือโคร่งธรรมชาติในประเทศไทยที่ได้จากการประเมิน
โดยการตั้งกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ป่า มีจำนวนอย่างน้อย ๑๗๙ ตัว และจากการประมาณประชากรสูงสุด
โดยวิธี SECR มีเสือโคร่งจำนวน ๒๒๓ ตัว ปรากฏใน ๒๓ พื้นที่อนุรักษ์ ประชากรเสือโคร่ง
ในประเทศไทยจากข้อมูลการสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. นอกพื้นที่ป่า : เสือโคร่งที่อยู่ในความครอบครองของประชาชน ผู้ประกอบการสวนสัตว์
และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนี้

- ผู้แจ้งการครอบครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑ ราย
รวมจำนวน ๖๙ ตัว

- ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ จำนวน ๒๗ ราย รวมจำนวน
๑,๒๗๑ ตัว

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๑๐๓ ตัว เป็นเสือโคร่งจาก
การแก้ไขปัญหาและของกลาง ซึ่งเลี้ยงดูแลในศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่าและสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีมาตรการในการดูแลเสือโคร่งเพื่อให้เกิดความสมดุล
ทางระบบนิเวศและเกิดความหลากหลายทางทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ป่าหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ขอเรียน ดังนี้

๑. มาตรการในการดูแลเสือโคร่งเพื่อให้เกิดความสมดุลทางระบบนิเวศและเกิดความหลากหลาย
ทางทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่ป่า โดยประเทศไทยมีมาตรการอนุรักษ์เสือโคร่งตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติ
เพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๗ (ฉบับที่ ๒) โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงาน ๕ พื้นที่

ได้แก่ ๑) กลุ่มป่าตะวันตก ๒) กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ๓) กลุ่มป่าแก่งกระจาน ๔) กลุ่มป่าภูเขียว - น้ำหนาว ๕) กลุ่มป่าคลองแสง - เขาสก ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ๑๓ วัตถุประสงค์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองและจัดการพื้นที่อาศัยของเสือโคร่ง และเหยื่อ

วัตถุประสงค์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการอนุรักษ์และการคุ้มครองป้องกัน

วัตถุประสงค์ที่ ๒ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ลาดตระเวน

วัตถุประสงค์ที่ ๓ ส่งเสริมให้มีระบบติดตามและประเมินผลการจัดการพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การวิจัย การบริหารจัดการข้อมูล และการติดตามประเมินผล

วัตถุประสงค์ที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการวิจัยและการติดตามประชากรเสือโคร่ง ระยะยาวในกลุ่มป่าเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ที่ ๕ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลเสือโคร่ง ทั้งระดับชาติและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการศึกษา และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และประชาชน

วัตถุประสงค์ที่ ๖ ส่งเสริมการศึกษาและการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์เสือโคร่ง

วัตถุประสงค์ที่ ๗ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความร่วมมือของชุมชน และเครือข่าย การอนุรักษ์

วัตถุประสงค์ที่ ๘ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างเสือโคร่งกับชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การฟื้นฟูประชากรเสือโคร่งและเหยื่อในพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นถิ่นอาศัย

วัตถุประสงค์ที่ ๙ สนับสนุนการดำเนินงานในการฟื้นฟูประชากรเสือโคร่งในพื้นที่ ที่มีศักยภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการประชากรเสือโคร่งนอกถิ่นอาศัย

วัตถุประสงค์ที่ ๑๐ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการเสือโคร่งนอกถิ่นอาศัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเสริมสร้างความร่วมมือ การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดด้านสัตว์ป่าภายในประเทศและระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ที่ ๑๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกฎหมาย นโยบาย และการบังคับใช้กฎหมายต่อปัญหาอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับเสือโคร่ง

วัตถุประสงค์ที่ ๑๒ ประสานความร่วมมือในระดับนานาชาติต่อความพยายาม ในการอนุรักษ์เสือโคร่ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนายุทธศาสตร์การเงินเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

วัตถุประสงค์ที่ ๑๓ จัดหาเงินทุนเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง

นอกจากแผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๗ แล้ว ประเทศไทยกำลังดำเนินการจัดทำโครงการฟื้นฟูประชากรเสือโคร่งและถิ่นอาศัย โดยการฟื้นฟูระบบนิเวศ และการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างยั่งยืน (Recovering tiger population and landscape through sustainable land use and ecosystem restoration) โดยของบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility; GEF) มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและขยายการปกป้อง คุ่มครอง อนุรักษ์และฟื้นฟูประชากรเสือโคร่งในธรรมชาติ ในพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ พื้นที่กลุ่มป่าตะวันตก ตอนบน - ตอนล่าง กลุ่มป่าแก่งกระจาน และกลุ่มป่าภูเขียว - น้ำหนาว ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๗ (ฉบับที่ ๒) ซึ่งโครงการนี้มีองค์ประกอบหลัก ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ การเชื่อมต่อของระบบนิเวศ พื้นที่คุ่มครองมีการฟื้นฟูและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลลัพธ์ที่ ๑.๑ ระบบนิเวศของพื้นที่คุ่มครองในพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และกลุ่มป่าตะวันตกตอนล่างมีการเชื่อมต่อ ฟื้นฟู และบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลลัพธ์ที่ ๑.๒ เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการสัตว์ป่าและถิ่นที่อยู่อาศัยเพื่อช่วยลดความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่า และการลักลอบล่าสัตว์ป่า

องค์ประกอบที่ ๒ การต่อต้านการค้าเสือโคร่งที่ผิดกฎหมาย และความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมาย

ผลลัพธ์ที่ ๒.๑ เสริมสร้างศักยภาพด้านการบังคับใช้กฎหมายและพัฒนาความร่วมมือภายในประเทศและระหว่างประเทศในการต่อต้านอาชญากรรมเกี่ยวกับเสือโคร่ง

องค์ประกอบที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเกื้อกูลและยั่งยืน

ผลลัพธ์ที่ ๓.๑ สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาวิถีชีวิตที่ยั่งยืน และใช้ความหลากหลายของกลไกทางการเงินเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า

องค์ประกอบที่ ๔ การเสริมสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการเรียนรู้ศึกษาวิจัย และความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านอนุรักษ์เสือโคร่ง

ผลลัพธ์ที่ ๔.๑ การสร้างและแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้และความร่วมมือ ส่งเสริมนวัตกรรม การขยายผล และยกระดับแนวปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุสำเร็จในการอนุรักษ์เสือโคร่ง ขณะนี้โครงการดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนจัดเตรียมเอกสารประกอบเพื่อเสนอขอความเห็นจากคณะรัฐมนตรี

๒. มาตรการและแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบควบคุมดูแลกิจการสวนสัตว์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนี้

๑) การตรวจสอบควบคุมกิจการสวนสัตว์ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีสวนสัตว์ในท้องที่ที่รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตรวจสอบควบคุมเป็นประจำอย่างน้อย ๑ เดือนต่อครั้ง เกี่ยวกับการดำเนินการกับสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง (เสือโคร่ง) ในกิจการสวนสัตว์ อาทิ ตรวจสอบชนิดและจำนวน การเปลี่ยนแปลงจำนวนสุขภาพและสวัสดิภาพสัตว์ป่าด้านต่าง ๆ รวมถึงการตรวจสอบการดำเนินกิจการสวนสัตว์ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ และเงื่อนไขในการอนุญาต และรายงานผลการดำเนินการให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบทุกเดือน

๒) มาตรการควบคุมดูแลสวนสัตว์ที่มีเสือโคร่ง (Big Cats) : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ที่มีเสือโคร่งให้ดำเนินการกรณีเสือโคร่ง เพิ่มขึ้น (เกิด) หรือลดลง (ตาย) ต้องแจ้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบทันที ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ผ่านทางสายด่วนพิทักษ์ป่า ๑๓๖๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ พร้อมให้แจ้งการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของสัตว์ป่าคุ้มครองตามแบบแจ้งชนิดและจำนวนตามแบบที่กฎหมายกำหนด ภายใน ๖๐ วัน และต้องจัดทำเครื่องหมายประจำตัว (ฝังไมโครชิพ) เสือโคร่งที่เกิดภายใน ๙๐ วัน และต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ (DNA) และจัดทำฐานข้อมูลภาพถ่ายลายเสือโคร่งไว้เป็นหลักฐาน หากเสือโคร่งตายต้องเก็บรักษาซากไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ และสัตวแพทย์ตรวจสอบหาสาเหตุการตาย พร้อมตรวจสอบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ป่า และเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ (DNA) โดยห้ามทำลายหรือเคลื่อนย้ายซากออกจากบริเวณสวนสัตว์ ก่อนได้รับการตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีสวนสัตว์จะเก็บรักษาซากเสือโคร่งให้แสดงความจำนงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบพร้อมจัดทำแบบแจ้งชนิด และจำนวนซากสัตว์ป่าตามแบบที่กฎหมายกำหนด ภายใน ๖๐ วัน หรือหากไม่ประสงค์จะเก็บรักษาซากให้ทำลายโดยวิธีการเผา และต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบควบคุมการทำลายทุกครั้ง

๓) การจัดทำฐานข้อมูลเสือโคร่งในกรงเลี้ยงของสวนสัตว์ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่มีสวนสัตว์ในท้องที่ที่รับผิดชอบ ประสานงานกับสวนสัตว์ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลเสือโคร่งในกรงเลี้ยงให้เป็นปัจจุบัน ตามแบบฐานข้อมูลเสือในกรงเลี้ยง (Captive Tiger Database) ซึ่งเป็นการถ่ายภาพลวดลายเสือโคร่งทั้ง ๖ ด้าน สำหรับใช้ในการตรวจสอบอัตลักษณ์ของเสือโคร่ง พร้อมจัดทำเครื่องหมายประจำตัว (ไมโครชิพ) และเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจสอบ (DNA) แล้วส่งข้อมูลเอกสารหลักฐานพร้อมดิจิทัลไฟล์ มายังสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อดำเนินการรวบรวมเป็นฐานข้อมูลต่อไป

๔) การควบคุมประชากรเสือโคร่งในสวนสัตว์ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตสวนสัตว์ ดำเนินการและจัดทำแผนการจัดการเลี้ยง เพาะพันธุ์ และควบคุมประชากรเสือโคร่ง โดยการกำหนดจำนวนและคัดเลือกเสือโคร่งที่นำมาเป็นพ่อพันธุ์ - แม่พันธุ์

ให้ชัดเจน พร้อมจัดทำประวัติการจับคู่ผสมพันธุ์ของเสือโคร่งแต่ละตัวหรือแต่ละฝูง เพื่อประโยชน์ในการจัดการประชากร การหลีกเลี่ยงการผสมพันธุ์แบบเลือดชิด (inbreeding) และลดจำนวนเสือโคร่งพันธุ์กรรมด้อย หรือผิดปกติอันเป็นผลเสียต่อสุขภาพของเสือโคร่งในระยะยาว รวมถึงการผสมข้ามสายพันธุ์ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์พันธุ์กรรมให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์เสือโคร่งในธรรมชาติ และนำไปสู่การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าที่ถูกต้องแก่ผู้เข้าชมสวนสัตว์ และเป็นการช่วยลดอัตราการเกิดและการเพิ่มจำนวนเสือโคร่งเกินความจำเป็น

๓. มาตรการบังคับทางกฎหมาย : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ ค้ำครอง ดูแลรักษา พันธุ์สัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่ของสัตว์ป่าทั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมาตรการควบคุมการเข้าใช้พื้นที่ การครอบครอง การค้า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า โดยมีบทกำหนดโทษที่มีอัตราโทษสูงขึ้น อาทิ การล่าสัตว์ป่า ค้ำครอง หรือการค้าสัตว์ป่าคุ้มครองโดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง) การครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองโดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙๒) การนำเข้า - ส่งออกสัตว์ป่าคุ้มครองโดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙๓)

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีนโยบายในการให้ความรู้แก่ประชาชนและเยาวชนในการอนุรักษ์เสือโคร่งหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอเรียนว่า มีนโยบายการให้ความรู้แก่ประชาชนและเยาวชนในการอนุรักษ์เสือโคร่งจะดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์เสือโคร่ง พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๗ (ฉบับที่ ๒) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ มีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการศึกษา และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและประชาชน

วัตถุประสงค์ที่ ๖ ส่งเสริมการศึกษาและการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์เสือโคร่ง

กิจกรรมที่ ๑๘ ผลิตสื่อที่มีคุณภาพเกี่ยวกับองค์ความรู้เรื่องการอนุรักษ์เสือโคร่ง และถ่ายทอดให้แก่ประชาชนผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ

กิจกรรมที่ ๑๙ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม และสร้างความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์เสือโคร่งให้แก่โรงเรียน ชุมชนท้องถิ่นโดยรอบกลุ่มป่าเป้าหมาย และสาธารณชน

กิจกรรมที่ ๒๐ ผลักดันให้มีการนำหลักสูตรเสือโคร่งศึกษามาใช้ในโรงเรียน โดยรอบกลุ่มป่าเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ที่ ๗ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความร่วมมือของชุมชน และเครือข่ายการอนุรักษ์

กิจกรรมที่ ๒๑ ส่งเสริม และสร้างศักยภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และเครือข่ายการอนุรักษ์สัตว์ป่าในการอนุรักษ์พื้นที่คุ้มครองในกลุ่มป่าเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ในการอนุรักษ์เสือโคร่งและสัตว์ป่าชนิดอื่น

กิจกรรมที่ ๒๒ เผยแพร่ข้อมูลที่มีคุณภาพแก่คณะกรรมการที่ปรึกษาพื้นที่อนุรักษ์ (Protected Area Committee, PAC) หรือคณะกรรมการหมู่บ้าน (Community Committees, CC) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการอนุรักษ์เสือโคร่ง

กิจกรรมที่ ๒๓ ติดตามและประสานงานการใช้ประโยชน์พื้นที่กันชน (Buffer Zone) ในกลุ่มป่าเป้าหมายโดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่อาศัยของเสือโคร่ง

กิจกรรมที่ ๒๔ สนับสนุนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านสัตว์ป่าทั้งในและโดยรอบพื้นที่ถิ่นอาศัยของเสือโคร่ง

กิจกรรมที่ ๒๕ จัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช องค์กรพัฒนาเอกชนหน่วยงานของรัฐ ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อการอนุรักษ์ เสือโคร่ง

วัตถุประสงค์ที่ ๘ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างเสือโคร่งกับชุมชน

กิจกรรมที่ ๒๖ การสร้างกลไกและแนวทางการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างเสือโคร่งกับชุมชน

โดยเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ที่ผ่านมากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกับ หน่วยงานภาคีเครือข่ายด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า ได้จัดกิจกรรมรณรงค์ “วันเสือโคร่งโลก ประจำปี ๒๕๖๘” เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์เสือโคร่งในประเทศไทย ณ โรงเรียนวัดทัพหลวง จังหวัดอุทัยธานี ในการจัดงานดังกล่าว กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์เสือโคร่ง ในฐานะสัตว์ผู้ล่าที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ในการรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นตัวชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า จึงได้ร่วมมือกับ หน่วยงานภาคีเครือข่ายด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า ในการป้องกันและอนุรักษ์เสือโคร่ง เสริมความเข้มแข็ง ด้านการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART patrol) และบูรณาการระบบติดตามอย่างจริงจัง เพื่อลด การลักลอบล่าสัตว์ป่า และส่งเสริมประชากรเหยื่ออย่างเหมาะสม กิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย การจัดแสดงนิทรรศการด้านการอนุรักษ์เสือโคร่งของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหน่วยงานภาคีเครือข่าย การแสดงดนตรีเพื่อการอนุรักษ์ กิจกรรมตอบคำถามชิงรางวัล กิจกรรม ระบายสีจากสีธรรมชาติ และกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ ที่ออกแบบให้ได้ทั้งความสนุก และได้สาระความรู้ที่เหมาะสมสำหรับทุกเพศทุกวัย อีกทั้งประเทศไทยเป็นหนึ่งใน ๑๓ ประเทศในโลกที่ยังมี

ประชากรเสือโคร่งในธรรมชาติและมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรอย่างต่อเนื่อง ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การจัดกิจกรรมวันเสือโคร่งโลกไม่เพียงเป็นการสร้างความตระหนักรู้ แต่ยังเป็นการรวมพลังของภาคีเครือข่ายเพื่อส่งต่อพันธกิจด้านการอนุรักษ์สู่คนรุ่นใหม่ด้วยความร่วมมือจากโรงเรียนวัดทัพหลวง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ใกล้แหล่งกระจายพันธุ์ของเสือโคร่ง ธรรมชาติ ซึ่งทำให้งานมีบรรยากาศเชิงพื้นที่ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรม และเปิดโอกาสให้เยาวชนในชุมชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นพลังสำคัญในการสืบทอดภารกิจการอนุรักษ์ สู่อนาคตโดยมีผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๒ (นครสวรรค์) และสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า พร้อมทั้งนักเรียนจำนวน ๔ โรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมกว่า ๓๐๐ คน อย่างไรก็ตามกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานราชการ องค์กรภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายด้านการอนุรักษ์ ร่วมกันจัดขึ้นโดยมีความมุ่งหวังอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้ชุมชน เยาวชน และประชาชนทั่วไป ตระหนักถึงความสำคัญของเสือโคร่งในฐานะสัตว์ป่าที่มีบทบาทสำคัญต่อความสมดุลของระบบนิเวศ และร่วมกันเป็นพลังขับเคลื่อนในการอนุรักษ์เสือโคร่งให้คงอยู่ในธรรมชาติอย่างยั่งยืนต่อไป